

До

Научното жури, определено със
заповед № РД 38-597/20.11.2014
г. на Ректора на СУ „Св. Климент
Охридски”

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р по право Васил Цанков Драганов, преподавател към катедра “Управление” при ВУАРР, член на научно жури, определено с горепосочената заповед, по конкурс за придобиване на образователната и научната степен „доктор” по професионално направление 3.6. „ПРАВО” /Конституционно право/.

Г-н Александър Любомиров Цеков е редовен докторант към Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, отчислен с право на защита, считано от 10.02.2014 г. Документите са подадени в срок и съобразно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Р България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”. Представил е за рецензиране и оценка достатъчна научна продукция по обявеното професионално направление.

Кандидатът е представил на обсъждане дисертационния труд „УЧРЕДИТЕЛНАТА ВЛАСТ В БЪЛГАРСКИТЕ И ЕВРОПЕЙСКИТЕ КОНСТИТУЦИОННИ МОДЕЛИ”, както и някои допълнителни публикации /статии и научни съобщения/.

Темата на дисертацията е сполучливо избрана, не само като сложен конституционно правен въпрос, но и поради неговата значимост за настоящия етап от развитието на българската държава и общество. Един от най-сложните въпроси на политическия дебат днес е относно материалното съдържание на промените в действащата наша конституция или това на една нова, както и формално правния ред по който то да бъде реализирано. В крайна сметка и двата въпроса са пряко свързани с

българската учредителна и ревизионна власт и тук е особено полезен представеният дисертационен труд.

Правилният методологически подход и боравене с понятийния апарат, логическата последователност на анализа и изложението разкриват добрата обща правна подготовка на кандидата и особено тази в сферата на конституционното право. Това е обективна предпоставка за неговото възходящо научно-изследователско и преподавателско развитие.

Дисертационният труд представя редица значими доктрини и идеи относно учредителната, учредената и ревизионната власт. Показва способност за техния научен анализ като използва позитивно правната гледна точка.

Съдържанието на дисертацията включва общ обем от 211 стр. разпределено пропорционално в четири глави, съответно:

I. Зараждане на разграничението между учредителна и учредени власти; II. Разграничението между „първична” и „вторична” учредителна власт ; III. Ограниченията за ревизия в конституцията; IV. Възможността за конституционен контрол по отношение на закон за конституционна ревизия и Заключение.

Кандидатът започва своето изследване като изначално ясно определя целта и задачата на дисертацията, а именно дали учредителната власт е ограничена и дали съществуват ограничения по отношение на ревизионната власт и методологически правилно я постига при анализа на съответните доктрини по тези въпроси. Тезите са подкрепени със значителен по обем и съдържание на ползван научен материал.

Г-н Цеков е обосновал на основата на представените правни доктрини и техния анализ концепцията за надконституционни ограничения на учредителната власт и такива в нормативното съдържание на конституцията по отношение на ревизионната власт. На тази основа авторът правилно приема възможността за конституционен контрол по отношение на законите за конституционна ревизия. Като допълнителен аргумент авторът привежда и тезата за разграничаване на „притежаването” от „упражняването” на суверенитета на народа.

Кандидатът показва и умения да обобщава тезите и фактическите ситуации и поставя проблема, неговото теоретично осветляване и

полемиките във връзка с дадената доктрина, което му е позволило да постигне следните приносни моменти в дисертацията:

-панорамно събиране и представяне на едно място на основни концепции относно учредителната, учредената и ревизионната власт които са познати на конституционното право и политиката за държавата;

- поставяне на въпроса за правната същност на учредителната и ревизионната власт, дали са ограничени и съответно тяхното разграничаване и проявни форми. Тук авторът е изложил аргументи в полза на тезата, че от правно нормативна гледна точка учредителна власт не съществува и аргументира допълнително тезата за ограничения характер на ревизионната власт като обосновава този извод чрез тълкуване на текстове от българската конституция;

-авторът е изложил също допълнителни аргументи в полза или като критика на представените на обсъждане конституционно-правни въпроси в сферата на темата /с. 196 и др./.

Чрез използвания исторически подход и сравнителен анализ авторът е очертал различията в практиката на българския конституционен съд относно тълкуването на въпроса за формата на държавно устройство и на държавно управление свързани с възможността за ревизия на конституцията. В тази връзка авторът методологически правилно поставя на разглеждане въпроса дали ревизията е позволена /Конституционен съд/КС/ на Германия/ или дали тя може да се извърши от съответен орган, в каквато посока е практиката на КС на България, т.е. дали Народното събрание или Великото народно събрание /ВНС/.

Всичко това показва, че кандидатът има умения за самостоятелна научна работа и научен усет в издирването и подбора на пряко относимите към темата научни концепции и полемиките по тях.

Положителен атестат са и направените предложения *de lege ferenda* /с. 125, 196 и др./ и обобщения.

Работата би спечелила повече ако авторът по-често излизаше извън тясната рамка на юридическия позитивизъм /позитивно правния анализ/ и го съчетаваше с допълнителни правно-политически и социологически аргументи, както и позоваване на концепции и практика, касаещи

английската конституционно правна действителност. Това обаче не променя общия приносен характер на труда.

Внимание заслужава и изводът на автора за същността на **ВНС като резултат на концепция** за Конституция, без обаче да изкаже предполагаемо становище какво съдържание е вложено в нея от нейните създатели. В известна степен това се предполага с тезата за ролята на ВНС като „пречка” пред обновяване на българската конституционна материя.

В крайна сметка, авторът успешно се е справил с анализа на такъв сложен теоретичен конституционен въпрос като учредителна, учредена и ревизионна власт и с това надхвърля предназначението на настоящия дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА

Представената на обсъждане и оценяване дисертация „Учредителната власт в българските и европейските конституционни модели” дава основание да се направи положителна оценка на нейното правно-теоретично и приносно научно значение. Тази продукция съответства на съвременните постижения на науката и представлява значителен и оригинален научен принос.

Предвид на гореизложеното, считам, че е напълно обосновано на г-н Александър Любомиров Цеков да бъде дадена научната степен „доктор” по професионално направление 3.6. „ПРАВО” /Конституционно право/, каквото предложение правя пред уважаемото научно жури.

08.01.2015 г.

Личен подпис:.....

/проф. д-р Васил Цанков/